

ח

התי"ן כשהיא דגושה קורין האשכנזים והספרדיים כשוה כמפורסם. והרפוי' הספרדי' קורין אותה כמו הדגושה אלא שמאריכין בה יותר כמ"ש בקריאתם כב' וכ"ף ופ"א. ונפקא מינה לענין פי' המלות כי כשתקרא הרפוי' בהגש השומע יחשוב שיש טעם ממפסיק לפני אותה תיבה שאותיות בג"ד כפ"ת בראשיתה כי המפסיק הוא אחד מארבע מבטלים כמ"ש לעיל בריש הסימן. ומכאן זה ילמוד פי' אחר כי הפירוש נעשה ע"פ טעם הנגינה וע"כ נקראו טעמי' שנותנים טעם לחבור המקרא' (עד שבני איטאליא והכמי הנוצרים שהם מלומדים כלשון הקדש משבשים להטעים אפי' אגרת שלום) לפי' בנקל יש מקום למעות ח"ו כפי' המקרא שיהא משתמע לפנים אחרים.

ט

מעשה הי' בשני ת"ח אחד הי' מדקדק ותרף גדול בחכמת הדקדוק. ואחר לא הי' לו שום ידיעה בחכמה זו שלח להמדקדק שיודיענו מה הפרש יש בין קריאת שין שמאל לסמ"ך ולתי"ו רפוי' והשיב לו וכסילים מתי תשכילו רצונו שלא הי' מבין דעת השואל אם שאל אותו לקנתר או כדי לידע גוף הקריאה. והשיב לו בקצור נמרץ שלשה דברים אלו שבכל תיבה את אחת מאלו שלשה ששאל עליהן. ובאמת לא תלה זה בדקדוק. כי כל תיבה הכתובה בשין שמאל שרשה בסמך אלא שיש בזה דרוש או סוד למה כתבה התורה בשין כמ"ש בנמרא דב"ב דף ט' על פסוק הלא פרוש לרעב לחמיר וכן הרבה. ובאמת קורין המדקדקים לשי"ן שמאל סי"ן וקריאת התי"ו כבר כתבתי בסימן א' שהספרדיים קורין הרפוי' כמו הדגושה רק בשנוי קצת כמו הב' וכתבתי באות ב' שהדין עם הספרדי' אליבא דדקדוק.

י

ולענין הנקודות עם שהספרדי' קורין אותן קריאה נכונה. אין לנו לקרות כ"א למנהגינו לפי שהורגלו בני עמינו האשכנזים בקריאה זאת. ואם ירצה הקורא לקרות כדיון ישתמע לפנים אחרים כי השומע יחשוב על קמץ שהיא פת"ח וישתנה פי' התיבה לפי קריאה ההיא. וז"ל רבינו בחיי בפ' וירא ולפי הפשט בחכמת הנקודים הקמץ מעלה גדולה וראשון לשבעה תנועות נ"ל המנהיג שהר"ב כתב זה ללשונם של יונים שבתחלה חבר את ספרו בלשון יון ונתתק מאותו לשון ללשון הקדש. וללשון יון הם שבע תנועות רק קצת הן כפולות כמו שזרע בלשונם אבל מספר הקולות בעצמן אינו אלא חמש תנועות גדולות ותולדותיהן חמש תנועות קטנות כי את זה לעומת זה עשה אלהי' עיין בס' שורש יהודה שער הנקודות אך כי מתוך שבעתם תכנה ותכונן התורה והם הנקראים שבעה הכרות או שבעה קולות שעליהן אמר דוד במזמור כ"ט ז' קולות לפי שכל התורה מיוסדת עליהן. וזה פשט המאמר בז' קולות נתנה התורה ועליהן אמר שלמה הצבא עמודי' שבעה כי הם העמודים אשר כל הבית נכון עליהם וההפרש שבין קמץ לפת"ח אינו אלא בנקודה כי מעלת הקמץ אינה אלא בצורת הנקודה וכו'. וע"כ